

Een verhaal uit
Broere
Bart Moeyaert
Uitgeverij Querido

A A N G E B O R E N

Mijn broer en ik lagen samen op bed en probeerden de goede kant van ons lichaam te vinden. Het wilde vannacht met het slapen niet lukken, omdat het erg vol was in ons hoofd. We hadden een drukke dag gehad, waarin we van alles hadden gedaan, maar weinig hadden gedacht, en dat wilden we nog vóór we in slaap vielen inhalen. In het donker gingen we verliggen, op onze rug, op onze zij, op onze buik, op onze zij, alsof we in onze gedachten lagen te sudderen, er leek geen eind aan te komen, tot mijn broer ineens in het donker vroeg of ik wist waarom het wel eens gebeurde dat zijn oor floot.

‘Ik wist niet dat het wel eens gebeurde dat je oor floot,’ zei ik. ‘Zelf heb ik het nog nooit van je oor gehoord, ik kan het me in elk geval niet herinneren.’

Mijn broer zei dat hij daar niet van opkeek. ‘Voor buitenstaanders is het fluiten niet te horen. Alleen ikzelf schrik er altijd weer van. Wat zou jij doen als ergens weer iemand op je toekomstige graf danst.’

Omdat ik op mijn buik lag, en mijn ene oor in mijn oorkussen begraven was, hoorde ik maar half wat mijn broer zei. Het duurde een tijd voor ik zijn zinnen goed had samengesteld, en toen ik dieper had nagedacht over zijn toekomstige graf, ging ik geschrokken overeind zitten.

‘Weet je het zeker van dat graf?’ zei ik. Ik maakte mijn ogen groot om mijn broer in het donker te kunnen zien, maar ik zag hem niet.

‘Het is niet iets wat je zeker weet,’ zei mijn broer. ‘Het is iets wat je allang wist. Een soort aangeboren geloof. Iets ouds wat je hebt meegekregen: als je

oor fluit, danst er iemand op je toekomstige graf.'

'Hoe komt het dat ik dat dan niet weet?' zei ik. Ik sloeg de deken terug, zocht met mijn voeten op het koude linoleum naar mijn pantoffels, maar vond ze niet, en liep toen op de toppen van mijn tenen naar de andere kamer, waar mijn andere broers sliepen. Het bleek dat ze ook nog wakker lagen. Toen ze het plakken van mijn tenen hoorden aankomen, gingen ze overeind zitten en knipten de bedlamp aan. Ze vroegen wat er scheelde, en keken erbij alsof ze hoopten dat er veel scheelde.

Ik vroeg of hun oor wel eens floot, en of ze wisten wat er dan tegelijk aan het gebeuren was. Ik hield nog even mijn adem in, omdat mijn broers waarschijnlijk bedenktijd zouden vragen, maar dat deden ze niet. Ze antwoordden plompverloren dat hun oor regelmatig floot, en dat op dat moment iemand op hun toekomstige graf danste. Daarna keken ze in mijn richting, op een beetje glazige manier, zoals ze wel vaker keken. Dan wist ik altijd weer dat ik jong was, erg jong zelfs, de jongste eigenlijk.

'Bedoel je dat die oren van jou nog nooit hebben gefloten?' zei mijn broer.

'Ja,' zei ik. 'Nog nooit, of toch niet dat ik weet.'

Mijn broers wisselden blikken, keken nog eens naar mijn oren en maakten bewegingen met hun wenkbrauwen.

Eén van mijn broers stak zijn hand omhoog. Hij zei: 'Wacht eens even. Je wilt me toch niet wijsmaken dat, eh, je linkerhand nog nooit gejeukt heeft.'

'Of je rechter,' zei een andere broer.

Ik schudde met mijn hoofd en haalde mijn schouders op.

'Als je linkerhand jeukt, ga je winst maken,' zei mijn ene broer.

'En als je rechterhand jeukt, verlies,' zei mijn andere broer. 'Zo is dat. Hoe linker hoe stinker, hoe rechter hoe slechter.'

Mijn adem bleef achterin mijn keel steken. Ik keek naar mijn handen, die bij mijn weten nog nooit gejeukt hadden, en dat kon kloppen, want erg rijk was ik nog niet geworden, en veel verlies had ik nog niet geleden.

'En dat wéten jullie gewoon,' zei ik. 'Waarom heeft niemand me dat ooit verteld?'

'Het is iets wat niet verteld hoeft te worden,' zeiden mijn broers tegelijk.

'Het zit in iedereen's genen. Een soort aangeboren geloof is het.'

'Net zoals iedereen al voor zijn geboorte weet dat er over je wordt geroddeld, als je oren toeteren,' zei een broer.

'Of gloeien,' zeiden mijn andere broers. 'Gloeien kan ook. En flapperen. Allemaal hetzelfde: dan wordt er over je geroddeld.'

Ik kon niet meer stilstaan. Zoveel nieuws had ik nog nooit na elkaar gehoord. Alles wat ik altijd al had geweten, van vóór ik geboren was, begon ineens tegelijk te gebeuren. In mijn oren floot het, mijn linkerhand jeukte, mijn rechterhand ook, en mijn oorschelpen wapperden en vatten vlam.

Ik keek naar mijn broers, naar de oudste, de stilste, de echtste, de verste, de liefste, en de snelste. Ze zaten allemaal aan hun neus te krabben.

'Nee nee nee,' zei ik. 'Dit betekent zeker ook weer iets? Als je neus jeukt?'

'Ja,' zeiden mijn broers. 'Er denkt iemand aan ons.'

En inderdaad. Op dat moment kwam mijn vader de kamer binnen. Hij dacht aan ons, en gaf ons klappen tegen ons hoofd, zodat onze oren floten en nog lang bleven gloeien.